

Komenda Główna Straży Granicznej

<http://strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/7982,Europejski-Dzien-Przeciw-Handlowi-Ludzmi-i-Niewolnictwu.html>
2021-03-01, 15:03

Strona znajduje się w archiwum.

Europejski Dzień Przeciw Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu

Maciej Pietraszczyk
18.10.2019

18 października obchodzony jest Europejski Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu. Handel ludźmi jest jednym z najbardziej okrutnych rodzajów przestępczości. Jego istotą jest podstępne uwikłanie człowieka w sytuację silnej zależności psychicznej lub materialnej, w celu jego wykorzystania czy wyzysku.

Główna forma wykorzystania to praca o charakterze przymusowym, a także zmuszanie do prostytucji, czy żebractwa. Ostatnio pojawiło się także zjawisko niewolnictwa domowego, które dotyczy głównie cudzoziemek z krajów afrykańskich, przetrzymywanych w domach i mieszkaniach prywatnych.

W każdym niemal przypadku wyzysk polega m.in. na wielogodzinnej pracy i niegodnym traktowaniu, przy jednoczesnym pozbawieniu wolności. Ofiary z reguły nie znają języka miejscowego, nie rozumieją warunków kulturowych, nie znają prawa i nie mają pojęcia gdzie mogą szukać pomocy. Są całkowicie zależne od sprawców.

Handel ludźmi ma charakter transgraniczny. Werbunek ma miejsce w jednym kraju, ofiara podróżuje przez kilka krajów do miejsca docelowego, skąd po pewnym okresie wyzysku jest przenoszona do kolejnego kraju, w którym następuje dalszy wyzysk. Poziom komplikacji procederu powoduje, że zawsze zajmują się nim zorganizowane grupy przestępcze, często o charakterze międzynarodowym. Z reguły są to te same struktury, które organizują nielegalną migrację.

Proceder handlu ludźmi zaczyna się w momencie werbunku w kraju pochodzenia ofiary. Sprawcy przedstawiają ofierze ofertę, która jest ukierunkowana na „złwienie duszy”. Często stosowana jest tu metoda na „lover boya”, gdzie werbownik stara się rozkochać w sobie ofiarę, osłabiając przez to jej czujność. Inną metodą, jest oferowanie atrakcyjnej pracy, do podjęcia której nie są potrzebne żadne kwalifikacje, ani znajomość języka. Nierzadko sprawcy łączą różne formy manipulacji i „lover boy” jest tym, który proponuje „atrakcyjną” pracę za granicą.

Cudzoziemiec, mający w perspektywie podjęcie zatrudnienia, zmianę swojego życia na lepsze, przed wyjazdem zaciąga dług, licząc na to, że szybko go spłaci. Jest przekonany, że praca którą mu obiecano na to pozwoli, po czym będzie szybko zarabiał dla siebie i dla swojej rodziny. Rzeczywistość jest jednak często odmienna: wielogodzinna praca np. po 370 godzin w miesiącu, wykorzystanie stosunku zależności często świadomie stworzonego, manipulowanie płacą lub jej brak, zabór dokumentów, ograniczanie i pozbawianie wolności, przemoc fizyczna (pobicie czy zgwałcenie) lub psychiczna, stosowanie irracjonalnych kar, łżenie, niegodne traktowanie i tym podobne.

Wśród spraw, dotyczących handlu ludźmi, Straż Graniczna prowadzi także takie, w których ofiarami wyzysku są obywatele RP, wykorzystywani w innych krajach europejskich. Sposób działania sprawców jest w tych przypadkach taki sam. Prawie zawsze jest atrakcyjna oferta pracy, w której można przeczytać, że proponowana praca nie wymaga żadnych kwalifikacji, płaca wynosi 9,85 Euro na godzinę, zagwarantowane jest bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie oraz dowóz na miejsce. W efekcie powstaje „spirala długu”, kiedy ofiara jeszcze przed podjęciem pracy ma zobowiązanie finansowe wobec werbownika.

Charakterystyczne jest to, że cudzoziemcy trafiają do pracy dobrowolnie, ale zwerbowani podstępnie i mogą opuszczać miejsce pracy, jednak tego nie robią z uwagi na potrzebę odzyskania wynagrodzenia, którego nie wypłaca im pracodawca czy pośrednik. Sprawcy przestępstwa handlu ludźmi stosują manipulację płacą lub brak wypłat, wytwarzając w ten sposób stan zależności. Zabierają także dokumenty, nakłaniają do podpisywania weksli, pożyczek czy kart in blanco. Stosowane są także irracjonalne kary, groźby czy przemoc.

Proceder wyzysku do pracy nie dotyczy tylko cudzoziemców.

W roku 2018 Straż Graniczna zidentyfikowała 65 potencjalnych ofiar handlu ludźmi:

- 22 ob. RP - praca przymusowa/ fikcyjne małżeństwa/ prostytutka/ sprzedaż dziecka;
- 18 ob. Ukrainy- praca przymusowa;
- 9 ob. Białorusi - praca przymusowa
- 8 ob. Filipin- praca przymusowa;
- 3 ob. Bułgarii - prostytutka;
- 2 ob. Wietnamu - praca przymusowa;
- 1 ob. Gambii - niewolnictwo domowe;
- 1 ob. Gwinei - niewolnictwo domowe;
- 1 ob. n/n - prostytutka.

W roku 2017 Straż Graniczna zidentyfikowała 43 potencjalne ofiary handlu ludźmi:

- 30 ob. Ukrainy - praca przymusowa;
- 5 ob. RP - prostytutka/ praca przymusowa
- 4 ob. Wietnamu - praca przymusowa;
- 1 ob. Nigerii- prostytutka;
- 1 ob. Białorusi- praca przymusowa;
- 1 ob. Syrii wraz z synem ob. Arabii Saudyjskiej- niewolnictwo domowe;

- 1 ob. Mongolii- praca przymusowa i wyzysk seksualny.

W roku 2016 Straż Graniczna zidentyfikowała 104 potencjalne ofiary handlu ludźmi:

- 1 ob. Wietnamu – praca przymusowa;
- 1 ob. Bułgarii- żebractwo;
- 1 ob. Kongo- praca przymusowa/ wyzysk seksualny;
- 2 ob. RP-prostytucja;
- 99 ob. Ukrainy praca przymusowa.

Aby podnieść świadomość zagrożenia, jakim jest handel ludźmi i współczesne niewolnictwo, powstała kampania „S.O.S. Przeciw handlarzom i łowcom dusz” #stopniewolnictwu.

Więcej informacji: <https://www.facebook.com/stopniewolnictwu/>

